

แนวทางการบริหารหลักสูตรสำหรับนักเรียนที่มีความพิการซ้อน โรงเรียนศรีสังวาลย์ เชียงใหม่

Curriculum Administration Guidelines for complex disabled students at Srisungwan Chiang Mai School

นางสาวเกศรินทร์ วงศ์ร้อย ^[4]

อาจารย์ ดร. พูนชัย ยาวิราช ^[5]

อาจารย์ ดร. สมเกียรติ ตุ่นแก้ว ^[6]

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) สภาพการบริหารหลักสูตรสำหรับนักเรียนพิการซ้อนโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ (2) ปัญหาการบริหารหลักสูตรสำหรับนักเรียนพิการซ้อนโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ และ(3) ค้นหาแนวทางการบริหารหลักสูตรสำหรับนักเรียนพิการซ้อนโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา หัวหน้าฝ่ายวิชาการ ครูผู้สอนห้องเรียนพิการซ้อน และครูผู้รับผิดชอบงานพิการซ้อนในสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ รวมทั้งสิ้น 42 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลในครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการศึกษาพบว่า

สภาพการบริหารหลักสูตรสำหรับนักเรียนที่มีความพิการซ้อน โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ โดยภาพรวมมีการปฏิบัติและเป็นจริงระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีการปฏิบัติและเป็นจริงระดับมาก 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการส่งเสริมสนับสนุนระดับสถานศึกษา และด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ตามลำดับ และมีการปฏิบัติและเป็นจริงระดับปานกลาง 1 ด้าน ได้แก่ ด้านการกำกับดูแลคุณภาพระดับสถานศึกษา

[4] นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

[5][6] อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

ปัญหาการบริหารหลักสูตรสำหรับนักเรียนที่มีความพิการซ้อน โรงเรียนศรีสังวาลย์ เชียงใหม่ โดยภาพรวมมีปัญหาในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีปัญหา ระดับปานกลาง 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการกำกับดูแลคุณภาพระดับสถานศึกษา และด้านการ จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ตามลำดับ และมีปัญหาระดับน้อย 1 ด้าน ได้แก่ ด้านการส่งเสริม สนับสนุนระดับสถานศึกษา

แนวทางการบริหารหลักสูตรสำหรับนักเรียนที่มีความพิการซ้อน โรงเรียนศรีสังวาลย์ เชียงใหม่ ได้แก่ ส่งเสริมให้ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการนำหลักสูตรสำหรับนักเรียนพิการซ้อนไปสู่การปฏิบัติ เช่น การประชุม สัมมนา การศึกษาดูงาน และควรมีการนิเทศติดตามการใช้หลักสูตรสำหรับนักเรียนพิการซ้อนอย่าง ต่อเนื่อง ตลอดจนส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเครือข่ายในการนิเทศติดตามอย่างเป็นระบบ

Abstract

The objectives of this research were to study the conditions, problems, and to investigate guidelines of curriculum administration for complex disabled students, at Srisungwan Chiang Mai School. The population used in this research were 42 people including directors of academies, supervisors of academic department, teachers of complex disabled classes and the particular teachers who were responsible for the schools under the office Special Education administration. The research instruments were questionnaire and structured interview. The data were analyzed through the frequency, standard deviation, The content analyses. The results were on follows:

The overall condition of curriculum administration for the complex disabled students at Srisungwan Chiang Mai School was “High” With regard to individual aspects, The findings indicated that the academic supports by the school administration and the academic curriculum management were at the high level, whereas the practical performance in the school was at an average level, the quality control in school, for example.

In terms of the problems of the curriculum administration for complex disabled students at Srisungwan Chiang Mai School, it was at a medium level. Considering each aspect, the research found that there were two problems which were at a “Moderate” level: quality control regulation and curriculum

course management respectively. However, the academic supports in the school was at a low level. Curriculum Administration Guidelines for complex disabled students at Srisungwan Chiang Mai School were to support teachers and coordinators in order to improve knowledge, understanding about Curriculum course use for complex disabled students in action for example, doing seminars, meeting, study visiting, supervising and pursuing the curriculum course use for complex disabled students consecutively, as well as supporting the participative network for supervisor systematically.

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 10 กำหนดให้ การจัดการศึกษา ต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับ การศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บ ค่าใช้จ่าย การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพหรือบุคคลซึ่งไม่ สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาส ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและโอกาส ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ ประกอบกับพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคน พิการ พ.ศ. 2551 มาตรา 5 วรรคสาม กำหนดให้คนพิการมีสิทธิได้รับการศึกษาที่มีมาตรฐาน และประกันคุณภาพการศึกษา รวมทั้งการจัดหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ ทางทดสอบทาง การศึกษา ที่เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการแต่ละประเภท

การจัดการศึกษามีเป้าหมายเพื่อคนทุกคน โดยจัดให้มีคุณภาพตามความแตกต่าง ที่ หลากหลายไม่แยกคนพิการออกจากคนทั่วไป ใช้การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคม ชุมชนและมีเจตคติที่ถูกต้อง ในการพัฒนาศักยภาพคนพิการ ที่มุ่งเน้นให้คนพิการได้เรียนรู้ จากการปฏิบัติและมีประสบการณ์ตรง เพื่อให้คนพิการสามารถดำเนินชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคล ทั่วไปอย่างอิสระ เป้าหมายที่สำคัญในการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ คือ จัดการเรียนรู้ โดยมุ่งให้ผู้เรียนบรรลุศักยภาพสูงสุด สามารถประกอบอาชีพ มีงานทำ มีรายได้เลี้ยงตัวเอง และดำเนินชีวิตอยู่ได้ด้วยตนเองอย่างอิสระ (สมพร หวานเสร็จ , <http://goo.gl/YZQ4oU>) กระบวนการจัดการเรียนรู้ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตาม ศักยภาพ คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และพัฒนาการทางสมอง เน้นให้ความสำคัญ ทั้งความรู้และคุณธรรม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553 : 2)

โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ เป็นโรงเรียนเฉพาะความพิการ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ จัดตั้งขึ้นตามประกาศของกระทรวงศึกษาธิการ ให้เป็นโรงเรียนการศึกษาพิเศษสำหรับผู้ที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ เนื่องในวโรกาสเฉลิมพระเกียรติครบรอบ 100 ปี แห่งวันคล้ายวันพระราชสมภพสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี เมื่อวันที่ 21 ตุลาคม พ.ศ. 2543 โรงเรียนจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับเตรียมความพร้อม (อนุบาล) ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 และระดับ ปวช. รวมทั้งส่งนักเรียนออกไปเรียนร่วมในสถานศึกษาสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาใกล้เคียง มีพื้นที่ให้บริการเด็กพิการร่างกายจากทั่วประเทศ รับนักเรียนทั้งประจำและไป-กลับ

นักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ ส่วนหนึ่งภาวะโรคไม่มีผลต่อการทำงานของสมองด้านความรู้ ความจำ การนึกคิด นักเรียนกลุ่มนี้จึงความสามารถเรียนรู้และพัฒนาได้เช่นเดียวกับเด็กทั่วไป ในขณะที่บางส่วนมีปัญหาความล่าช้าของพัฒนาการด้านการเรียนรู้ เรียนรู้ได้ช้า ต้องอาศัยการกระตุ้น การช่วยเหลือเป็นรายบุคคล และอีกกลุ่มหนึ่ง คือกลุ่มที่มีปัญหาความพิการซ้อนด้านสติปัญญา การรับรู้ เรียนรู้ ค่อนข้างรุนแรง เด็กกลุ่มนี้ไม่อาจเรียนรู้ทางวิชาการได้เช่นเด็กปกติ ทำให้โรงเรียนต้องจัดทำหลักสูตรพิการซ้อนสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาทักษะทางการดำรงชีวิตและการช่วยเหลือตนเอง เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ซึ่งจากการดำเนินการใช้หลักสูตรพิการซ้อนในโรงเรียนพบปัญหาในหลายด้าน จากสรุปผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาการเรียนการสอนห้องเรียนพิการซ้อน (สุขานาถ : 2557) พบว่าครูขาดความรู้ความเข้าใจกระบวนการจัดทำหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ เนื่องจากมีบุคลากรที่ไม่ได้จบในสาขาที่เกี่ยวข้องโดยตรง และมีการผลัดเปลี่ยนบุคลากรบ่อยครั้ง และจากการสัมภาษณ์หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการและครูผู้เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับปัญหาในการบริหารหลักสูตร พบว่า 1) การวัดผลและประเมินผลของหลักสูตรไม่สอดคล้องตามสภาพจริงของนักเรียนรายบุคคล 2) ครูผู้สอนขาดความรู้ความเข้าใจในการบริหารหลักสูตร 3) ครูขาดความเข้าใจในการนำหลักสูตรไปใช้ จากปัญหาข้างต้นนี้ ผู้ศึกษาจึงสนใจที่จะศึกษาแนวทางในการบริหารหลักสูตรพิการซ้อน โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาและปรับปรุงการบริหารหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารหลักสูตรสำหรับนักเรียนที่มีความพิการซ้อน โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่
2. เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารหลักสูตรสำหรับนักเรียนที่มีความพิการซ้อน โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่
3. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารหลักสูตรสำหรับนักเรียนที่มีความพิการซ้อน โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่

ประโยชน์ของการวิจัย

1. ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากร สามารถนำผลการวิจัย ไปเป็นแนวทางการบริหารหลักสูตรสำหรับนักเรียนที่มีความพิการซ้อน โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่
2. สถานศึกษาได้สารสนเทศที่สามารถนำไปวางแผนพัฒนาปรับปรุงการบริหารหลักสูตรสำหรับนักเรียนที่มีความพิการซ้อน โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้ตรงตามมาตรฐานของหลักสูตร

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาในครั้งนี้ผู้ศึกษามุ่งศึกษาแนวทางการบริหารหลักสูตรสำหรับนักเรียนที่มีความพิการซ้อน โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ ตามแนวทางการบริหารหลักสูตรของสำนักวิชาการ และมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552 : 35-66) ซึ่งประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา 2) การส่งเสริมสนับสนุนระดับสถานศึกษา 3) การกำกับดูแลคุณภาพระดับสถานศึกษา โดยใช้ขั้นตอนกระบวนการบริหารคุณภาพวงจรของเดมมิง (Deming Circle) PDCA ในทุกขั้นตอน

ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 1 คน หัวหน้าฝ่ายวิชาการ จำนวน 1 คน ครูผู้สอนห้องเรียนพิการซ้อน ระดับชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 38 คน ครูผู้รับผิดชอบงานพิการซ้อน ในโรงเรียน สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวน 2 คน รวมทั้งสิ้น 42 คน ในโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 1 คน หัวหน้าฝ่ายวิชาการ จำนวน 1 คน ครูผู้สอนห้องเรียนพิการซ้อน จำนวน 38 คน ครูผู้รับผิดชอบงานพิการซ้อน ในโรงเรียน สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวน 2 คน รวมทั้งสิ้น 42 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

ตอนที่ 1 แบบสอบถามสภาพการบริหารหลักสูตรสำหรับนักเรียนพิการซ้อนโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่

ตอนที่ 2 แบบสอบถามปัญหาการบริหารหลักสูตรสำหรับนักเรียนพิการซ้อนโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่

ตอนที่ 3 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างแนวทางการบริหารหลักสูตรสำหรับนักเรียนพิการซ้อนโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ตอนที่ 1 เก็บข้อมูลโดยการให้กลุ่มประชากรตอบแบบสอบถามสภาพการบริหารหลักสูตรสำหรับนักเรียนพิการซ้อนโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ จากนั้นนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 2 เก็บข้อมูลโดยการให้กลุ่มประชากรตอบแบบสอบถามปัญหาการบริหารหลักสูตรสำหรับนักเรียนพิการซ้อนโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ จากนั้นนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 3 นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 1 และ 2 มาสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเพื่อหาแนวทางการบริหารหลักสูตรสำหรับนักเรียนพิการซ้อนโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ เก็บข้อมูลโดยให้กลุ่มประชากรตอบแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง จากนั้นนำแบบสัมภาษณ์มาวิเคราะห์สรุปเป็นความเรียง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 แบบสอบถามสภาพการบริหารหลักสูตรสำหรับนักเรียนพิการซ้อนโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D.

ตอนที่ 2 แบบสอบถามปัญหาการบริหารหลักสูตรสำหรับนักเรียนพิการซ้อนโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D.

ตอนที่ 3 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างแนวทางการบริหารหลักสูตรสำหรับนักเรียน
พิการซ้อนโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ วิเคราะห์ข้อมูลสรุปเป็นความเรียง

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาการบริหารหลักสูตรสำหรับนักเรียนที่มีความพิการซ้อน โรงเรียนศรี
สังวาลย์เชียงใหม่ สรุปผลได้ดังนี้

1. สภาพการบริหารหลักสูตรสำหรับนักเรียนที่มีความพิการซ้อน โรงเรียนศรีสังวาล เชียงใหม่

1.1.ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

สภาพการบริหารหลักสูตรสำหรับนักเรียนพิการซ้อนด้านการจัดทำหลักสูตร
สถานศึกษา ในภาพรวมมีการปฏิบัติและเป็นจริงระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก โรงเรียนได้ให้
ความสำคัญต่อหลักสูตรสำหรับนักเรียนพิการซ้อน และการจัดการศึกษาต้องมีการกำหนด
ทิศทางการศึกษา การวิเคราะห์สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ รวมถึงการจัดกิจกรรมพัฒนา
ผู้เรียน โดยคำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญ และดำเนินการตามกรอบแนวทางการจัดทำหลักสูตร
สถานศึกษา ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งกำหนดให้โรงเรียนปฏิรูปการศึกษา โดย
การปฏิรูปหลักสูตร เน้นงานวิชาการและผู้เรียนเป็นสำคัญ สอดคล้องกับ กระจ่าง หลักคำ
(2556) ที่ศึกษาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พ.ศ. 2551 ของโรงเรียนต้นแบบและโรงเรียนพร้อมใช้ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 36 พบว่า การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
เนื่องมาจากในการจัดการศึกษาประเภทใด ระดับใดก็ตาม จะต้องกำหนดทิศทางในการจัด
การศึกษา ซึ่งหลักสูตรเป็นตัวกำหนดทิศทางของการจัดการศึกษา การพัฒนาหลักสูตรต้องให้
เหมาะสมกับความต้องการของท้องถิ่น ต้องศึกษาความต้องการของชุมชน สภาพปัจจุบันและสิ่ง
ที่สังคมต้องการให้เกิดขึ้น

1.2.ด้านการส่งเสริม สนับสนุนระดับสถานศึกษา

สภาพการบริหารหลักสูตรสำหรับนักเรียนพิการซ้อนด้านการส่งเสริม สนับสนุน
ระดับสถานศึกษา ในภาพรวมมีการปฏิบัติและเป็นจริงระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก
โรงเรียนมีระบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพทั้งเรื่องของการจัดกลุ่มผู้เรียน
โครงการที่จะพัฒนาศักยภาพผู้เรียน แหล่งเรียนรู้ สื่อการเรียนการสอน รวมถึงบรรยากาศการ
เรียนรู้ของผู้เรียน สอดคล้องกับ ปาณิสรา เกิดมรกต (2552 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาการมีส่วน
ร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองสระบุรี ผลการวิจัยพบว่า

ครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองสระบุรี มีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการโดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ รองลงมาได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายใน และมาตรฐานการศึกษา ด้านการวัดผลประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน และด้านการแนะแนวการศึกษา ตามลำดับ

1.3.ด้านการกำกับดูแลคุณภาพระดับสถานศึกษา

สภาพการบริหารหลักสูตรสำหรับนักเรียนพิการซ้อนด้านการกำกับดูแลคุณภาพระดับสถานศึกษา ในภาพรวมมีการปฏิบัติและเป็นจริงระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาได้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ที่กำหนดให้สถานศึกษาต้องมีการจัดระบบการประกันคุณภาพภายใน และการเตรียมความพร้อมสำหรับประกันคุณภาพภายนอก เป็นระบบควบคุมคุณภาพการศึกษาที่สถานศึกษาต้องใช้เป็นกลไกสำคัญในการสร้างความมั่นใจต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง และชุมชนว่าจะสามารถจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ มีเป้าหมายการพัฒนาที่ชัดเจน แผนปฏิบัติการต้องเน้นผลคุณภาพผู้เรียน มีการรายงานผลเป็นระยะๆ อย่างต่อเนื่อง และนำผลมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน

2. ปัญหาการบริหารหลักสูตรสำหรับนักเรียนที่มีความพิการซ้อน โรงเรียนศรีสังวาล เชียงใหม่

2.1.ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

ปัญหาการบริหารหลักสูตรสำหรับนักเรียนพิการซ้อนด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ในภาพรวมมีปัญหาในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การนำมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดมาวิเคราะห์ เพื่อกำหนดหน่วยการเรียนรู้ และการออกแบบการบูรณาการสาระการเรียนรู้ ยังไม่ครอบคลุมตามเนื้อหาของหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับ สุदारัตน์ ชนะมาร (2550:173) ที่ได้ศึกษาสภาพปัญหา และผลสำเร็จในการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกจนคร เขต 2 พบว่า ปัญหาในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากบุคลากรที่เกี่ยวข้องไม่เข้าใจเรื่องของหลักสูตรเท่าที่ควร ไม่มีการอบรมหรือติดตามผลการจัดทำหลักสูตรของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

2.2. ด้านการส่งเสริม สนับสนุนระดับสถานศึกษา

ปัญหาการบริหารหลักสูตรสำหรับนักเรียนพิการซ้อนด้านการส่งเสริม สนับสนุนระดับสถานศึกษา ในภาพรวมมีปัญหาระดับน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การพัฒนาบุคลากรในการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนพิการซ้อน ไม่เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ ทำให้บุคลากรขาดประสบการณ์ในการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนพิการซ้อน สอดคล้องกับ ปิยะพร ทำบุญ (2546) ได้ศึกษาการบริหารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในสถานศึกษา จังหวัดศรีสะเกษ พบว่า ครูและผู้เกี่ยวข้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและการวัดผลไม่ชัดเจน ควรมีการอบรมเชิงปฏิบัติการให้ครูและผู้เกี่ยวข้องทุกคน โดยเฉพาะเรื่องผลการวัดผลและประเมินผล ควรส่งเสริมให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนให้มากขึ้น และควรมีการติดตามผลการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่องเป็นระบบ

2.3. ด้านการกำกับดูแลคุณภาพระดับสถานศึกษา

ปัญหาการบริหารหลักสูตรสำหรับนักเรียนพิการซ้อนด้านการกำกับดูแลคุณภาพระดับสถานศึกษา ในภาพรวมมีปัญหาระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากขาดการนิเทศติดตามการใช้หลักสูตรสำหรับนักเรียนพิการซ้อนอย่างเป็นระบบ รวมถึงขาดการพัฒนาผลงานวิจัยเพื่อนำมาปรับปรุงหลักสูตรสำหรับนักเรียนพิการซ้อน สอดคล้องกับ อรพิน ไชยโวหาร (2549) ได้ศึกษาสภาพการบริหารจัดการตามหลักสูตรสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำปาง เขต 1 พบว่าการดำเนินการนิเทศไม่ต่อเนื่องสม่ำเสมอ ไม่ได้ดำเนินการเป็นลายลักษณ์อักษร จึงไม่มีการนำผลการนิเทศมาปรับปรุงในด้านการบริหารจัดการ การมีส่วนร่วมของชุมชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษายังมีน้อยเนื่องจากการขาดความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา การประชุม อบรม สัมมนา การประสานงาน การประชาสัมพันธ์ มีการรายงานผลต่อสาธารณชนค่อนข้างน้อย

3. แนวทางการบริหารหลักสูตรสำหรับนักเรียนที่มีความพิการซ้อน โรงเรียนศรีสังวาล เชียงใหม่

3.1 ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

แนวทางการบริหารหลักสูตรสำหรับนักเรียนพิการซ้อน ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ตามวงจรคุณภาพ PDCA พบว่า ควรมีวางแผนการสร้างองค์ความรู้ ความเข้าใจของครู เกี่ยวกับหลักสูตรสำหรับนักเรียนพิการซ้อน และให้ครูผู้สอนสามารถนำมาตรฐานการเรียนรู้ไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการออกแบบหน่วยการเรียนรู้ การบูรณาการสาระการเรียนรู้ และส่งเสริมให้ครูได้ตระหนักถึงความสำคัญ

ของการจัดทำหลักสูตรสำหรับนักเรียนพิการซ้อน รวมถึงมีการนิเทศอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ คมคาย ภิญโญ (2553 : 90) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดเทศบาลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า สถานศึกษาควรจัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้ความรู้ แนวทางการดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดทำสาระของหลักสูตรสถานศึกษา (ร้อยละ 80.00) ควรส่งบุคลากรให้ได้รับการพัฒนาความรู้ในเรื่องแนวทางการดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดทำสาระของหลักสูตรสถานศึกษา (ร้อยละ 80.00) และควรจัดให้มีการนิเทศ ติดตาม ให้ความรู้ในเรื่องแนวทางการดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดทำสาระของหลักสูตรสถานศึกษา (ร้อยละ 80.00) รองลงมาคือผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความรู้ในการประชุมของโรงเรียนเป็นประจำ (ร้อยละ 70.00) ควรส่งเสริมให้บุคลากรออกไปศึกษาหาความรู้ในระดับที่สูงขึ้น (ร้อยละ 60.00) และควรมีการศึกษาดูงานในสถานศึกษาต้นแบบด้านการจัดทำหลักสูตร (ร้อยละ 50.00) ตามลำดับ

3.2.ด้านการส่งเสริมสนับสนุนระดับสถานศึกษา

แนวทางการบริหารหลักสูตรสำหรับนักเรียนพิการซ้อน ด้านการส่งเสริมสนับสนุนระดับสถานศึกษา ตามวงจรคุณภาพ PDCA พบว่า ควรมีการจัดทำโครงการและวางแผนการพัฒนาบุคลากรให้ชัดเจน และการจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอ มีการส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรมการพัฒนาตนเองทั้งภายนอกและภายใน รวมถึงการศึกษาดูงานในสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จในการจัดการเรียนสำหรับนักเรียนพิการซ้อน และควรมีการจัดประชุมทำความเข้าใจร่วมกันระหว่างผู้นิเทศกับผู้บริหารนิเทศและมีการนิเทศอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ฌันทพรพงษ์ พะโยธ (2556) ได้ศึกษาสภาพ ปัญหา และแนวทางการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 พบว่า แนวทางการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 คือ พัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการแก่ครูผู้สอน โดยส่งเสริมสนับสนุนให้ได้รับการพัฒนาตนเองทั้งเรื่องที่สนใจและเรื่องวิชาการอื่นๆ ประชุมคณะกรรมการบริหารสถานศึกษาในการจัดสรรงบประมาณสำหรับการพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ จัดสรรงบประมาณและปัจจัยที่เอื้อต่อความสำเร็จของผู้เรียนตามเป้าหมายของการจัดการศึกษา ให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการศึกษา มีส่วนร่วมในการวางแผน การพัฒนาและประเมินผลการใช้หลักสูตร ผู้บริหารสถานศึกษาต้องสร้างบรรยากาศร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมปรึกษาหารือ ร่วมพูดคุย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

3.3.ด้านการกำกับดูแลคุณภาพระดับสถานศึกษา

แนวทางการบริหารหลักสูตรสำหรับนักเรียนพิการซ้อน ด้านการกำกับดูแลคุณภาพระดับสถานศึกษา ตามวงจรคุณภาพ PDCA พบว่า ควรมีการวางแผนการนิเทศอย่างชัดเจน มีการจัดทำคู่มือการกำกับติดตาม ประเมินผลการนิเทศ การใช้หลักสูตรสำหรับนักเรียนพิการซ้อน มีการสร้างเครือข่ายในการนิเทศร่วมกับหน่วยงานต้นสังกัด และส่งเสริมให้สถานศึกษาจัดทำวิจัยเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารหลักสูตรสำหรับนักเรียนพิการซ้อน ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการกำกับ ติดตาม ประเมินผล อย่างต่อเนื่อง เพื่อนำผลมาวางแผนพัฒนา อย่างจริงจังและเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรญา ภูเสดวงษ์ (2553 : 195-196) ได้ศึกษาปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนรัฐบาลในจังหวัดจันทบุรี พบว่า แนวทางการแก้ปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนรัฐบาลในจังหวัดจันทบุรี คือ โรงเรียนควรจัดให้มีการนิเทศและปรับปรุงคุณภาพด้านการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ เป็นระยะๆ โดยมีผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้คอยแนะนำช่วยเหลือมีแผนงานหรือโครงการนิเทศภายใน โดยการสังเกตการณ์สอน และบันทึกผลการนิเทศเป็นหลักฐานเพื่อเป็นการกำกับ ดูแลคุณภาพหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนควรดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบผลการดำเนินงาน บริหารหลักสูตรสถานศึกษาอย่างเคร่งครัด และมีการสรุปเกี่ยวกับสภาพและปัญหาในการบริหารหลักสูตร ให้คณะกรรมการสถานศึกษา บุคลากร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ และโรงเรียนควรนำข้อเสนอแนะจากการประเมินผลไปปรับปรุง พัฒนา การบริหารจัดการหลักสูตร

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดควรสร้างความตระหนักและให้ความรู้ความเข้าใจ แก่บุคลากรในสถานศึกษาโดยการจัดประชุม ชี้แจง อบรม สัมมนา ให้เห็นความสำคัญของการบริหารจัดการหลักสูตรสำหรับนักเรียนพิการซ้อน
2. ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการวางแผนการนิเทศ กำกับ ติดตาม อย่างเป็นระบบ
3. ควรมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกับโรงเรียนในสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เพื่อนำประสบการณ์ความรู้ที่ได้รับ มาเป็นประโยชน์ในการบริหารหลักสูตรสำหรับนักเรียนพิการซ้อน

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรสำหรับนักเรียนพิการซ้อนของโรงเรียนอื่นๆ เพื่อเปรียบเทียบผลการวิจัยในแต่ละโรง
2. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารหลักสูตรสำหรับนักเรียนพิการซ้อนของโรงเรียนในสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
3. ควรมีการศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ที่มีต่อการบริหารหลักสูตรสำหรับนักเรียนพิการซ้อนของโรงเรียน

เอกสารอ้างอิง

- กระจำจ่า หลักคำ. (2556). การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ของโรงเรียนต้นแบบพร้อมใช้ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36. (คม). มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- คมคาย ภิญโญ. (2553). การศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดเทศบาลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. (ค.ม.). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- ณัฏฐพงษ์ พะโยธ. (2556). การศึกษาสภาพ ปัญหาและแนวทางการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนประถม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7. (ค.ม.). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- ปิยะพร ทำบุญ. (2546). การบริหารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในสถานศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ. (ศษ.ม.). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ปาณิสรา เกิดมรกต (2552). การศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองสระบุรี. (ศศ.ม.). มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล. นครราชสีมา.
- วรรณ ภูเสตวงษ์. (2553). การศึกษาปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนรัฐบาลในจังหวัดจันทบุรี . สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.
- สมพร หวานเสร็จ. สืบค้นเมื่อ 3 กรกฎาคม 2558, <http://goo.gl/YZQ4oU>.

- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552).
แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช
2551. กรุงเทพมหานคร: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สุชานาถ ยอดอินทร์พรหม. (2557). สรุปผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาการเรียนการสอน
ห้องเรียนเพื่อการช้อน . โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่.
- สุดารัตน์ ชนะมาร. (2550). สภาพปัญหาและผลสำเร็จในการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาใน
โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกจนคร เขต 2. (ค.ม.).
มหาวิทยาลัยราชภัฏ สกจนคร.
- อรพิน ไชยโวหาร. (2549). สภาพการบริหารจัดการตามหลักสูตรสถานศึกษาของสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำปางเขต 1. (ค.ม.). มหาวิทยาลัยราชภัฏ
ลำปาง. ลำปาง.